

ชื่อพื้นเมือง : ตะไหลแก้ว, แก้วพริก, จ้าพริก, แก้วลาย, แก้วซี่ไก่, เขี้ยวซี่ควาย, แก้วทอง, แก้วขาว

ไม้พุ่ม หรือไม้ต้นเล็ก ไม้ผลัดใบ สูงได้ถึง 10 ม. ไม่มีหนาม เปลือก สีครีมหรือน้ำตาลอ่อน เรียบหรือแตกเป็นแผ่น บาง เปลือกชั้นในสีเหลืองสด ใบ ยาว 8-17 ซม. ออกสลับใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ มีใบย่อย 2-3(4) คู่ ออกสลับกัน กว้าง 2-4 ซม. ยาว 3-7 ซม. ใบบนสุดใหญ่ที่สุด รูปไข่ถึงรีหรือสี่เหลี่ยมข้าวหลามตัด ขอบขนานแกมรี ปลายแหลมหรือเรียวแหลม (ยอดทู่หรือกลม) ขอบเรียบหรือเป็นจักซี่ฟันกลมเล็กๆ สีเขียวเข้มเป็นมันด้านบน กลี้ยงทั้งสองด้าน เมื่อขยี้ใบไม่มีกลิ่น เส้นใบ 5-8 คู่ งามหรือเป็นแฉ่งเล็กน้อยด้านบน ก้านใบย่อยยาวประมาณ 0.5 ซม. ดอก บานเด่น สีขาว สมบูรณ์เพศ กลิ่นหอมมาก ออกเป็นช่อแน่น ที่ปลายกิ่งหรือง่ามใบบนๆ ก้านดอกยาว 2-9 มม. กลีบเลี้ยงปลายจักเป็นแฉกรูปสามเหลี่ยมลึก 5 แฉก ยาว 1-2 มม. ติดทนในผล กลีบเลี้ยง 5 กลีบ แยกกัน ยาว 1.2-1.8 ซม. กางออกถึงโค้งลง ซ้อนกัน ในตาดอก เกสรเพศผู้มี 10 อัน แยกกัน ยาวได้ถึง 12 มม. (สั้นกว่ากลีบดอก) ไม่เท่ากัน สั้นยาวสลับกันอับเรณูเล็ก รูปไข่ ก้านชูอับเรณูเล็ก เรียว โค้งกว้าง ก้านเกสรเพศเมีย ยาวได้ถึง 10 มม. ก้านเกสรเพศเมียใหญ่จัก 2 พู ผลขนาด 1-1.5 ซม. ทรงรีแกมรูปไข่ ยอดแหลมสั้นหรือทู่ๆ สุกสีส้มถึงแดงสด เรียบหรือมีปุ่มเล็กๆ (จุดต่อม) คล้ายหนัง แก้มไม่แตก ภายในมีเนื้อ เมล็ด 1-2 เมล็ด มีขน พบน้อยบนเขาหินปูน และป่ากึ่งผลัดใบที่ต่ำ ปลูกกันมากเป็นไม้ประดับ ดอกบานตอนเย็นมักออกสะพรั่งเต็มต้น ต้นที่ปลูกบางที่แยกเป็น *M. Exotica* แตกต่างจากฟอร์มที่เป็นไม้ป่าที่มีอยู่ยรูปไข่กลับเล็กกว่า ส่วนมากกว้างประมาณ 2.5 ซม. ยาวประมาณ 4 ซม. ปลายทู่กว่า ผลรูปไข่กว้างพันธุ์ปลูกหลายพันธุ์มีลักษณะที่เป็นของไม้ป่า โดยใบย่อยปลายเป็นหางยาวและผลปลายแหลม *M.exotica* เป็นไม้พื้นเมืองของจีน ไม่พบขึ้นเป็นไม้ป่าในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, ไชมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z).-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561.880 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี